

En

سُورَةُ الْاَنْعَامِ

بہ خط ابوالحسن نے نگارش آسان

سوره ۶ - ۱۶۵ آیه - مکی ﴿سُورَةُ الْأَنْعَامِ﴾

Surah 6: (Al-An'am)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

In the name of God, the Mercy-giving, the Merciful!

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

ستایش خدای راست

Praise be to God,

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

که آسمانها و زمین را آفرید

Who created Heaven and Earth

وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ

و تاریکی ها و روشنایی را مقرر داشت (و با آنکه نظم آسمان و زمین
and granted darkness and light!

ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

دلیل یکتایی اوست) باز کافران به پروردگار خود شرک می آورند. (۱)
Yet those who disbelieve make other things equal to their Lord. (1)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ

اوست خدایی که شما را از گلی آفرید،

He is the One Who has created you (all) from clay;

ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا

پس فرمان اجل و مرگ را بر همه کس معین کرد،

then fixed a term.

وَأَجَلَ مُّسَمًّى عِنْدَهُ وَ

و اجلی که معین و معلوم است به نزد اوست،
A deadline has been set by Him,

ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۲

باز شما شک در آیات او می‌کنید. (۲)
yet you go on doubting! (2)

۷
وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ

و اوست خدا در همه آسمانها
He is God in (both) Heaven

وَفِي الْأَرْضِ

و در زمین،
and Earth.

۸
يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ

که از نهان و آشکار شما با خبر است

He knows your secret and anything you publish;

وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ
۳

و بدانچه می‌کنید آگاه است. (۳)

He knows whatever you earn. (3)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ

و هیچ آیتی از آیات الهی بر اینان نیامد

Not one of their Lord's signs ever reaches them

إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

جز آنکه (از روی جهل و عناد) از آن روی گردانیدند. (۴)

except they shun it. (4)

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ

حق را که بر آنها آمد

They have rejected Truth

لَمَّا جَاءَهُمْ

جداً تکذیب کردند،

whenever it came to them,

فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ

پس به زودی خبر آنچه

yet (more) news will reach them concerning

مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٥﴾

که آن را به سخریه گرفتند به آنان می رسد. (۵)

what they have been making fun of. (5)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ

آیا ندیدند پیش از ایشان چه بسیار گروهی را هلاک نمودیم

Have they not seen how many generations

مِنْ قَرَبٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ

و حال آنکه در زمین به آنها قدرت و تمکّنی داده بودیم

We wiped out whom We had established on earth

مَا لَمْ نُمْكِنْ لَكُمْ

که شما را نداده‌ایم؟ و از آسمان بر آنها
before them in a way We did not establish you?

وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا

باران (رحمت ظاهر و رحمت باطن که کتاب آسمانی است) پیوسته فرستادیم
We sent [water down from] the sky upon them in torrents

وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ

و نهرها در زمین جاری ساختیم،
and let rivers flow beneath them;

فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ

پس چون نافرمانی کردند آنها را هلاک نمودیم
and yet We wiped them out because of their offences

وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ

و گروهی دیگر بعد از آنها
and raised up other generations

قَرْنًا ءَاخِرِينَ ﴿٦﴾

پدید آوردیم. (۶)
to succeed them. (6)

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ

و اگر ما کتابی بر تو فرستیم در کاغذی

Even though We sent you down something written on a papyrus scroll

فَلَمَسُوهُ بَأْيَدِهِمْ لِقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

که آن را به دست خود لمس کنند، باز کافران گویند:

so they might touch it with their own hands, those who disbelieve

إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

این نیست مگر سحر آشکار. (۷)

would still say: "This is just sheer magic!" (7)

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ

و گفتند: چرا (اگر محمد «ص» رسول است) بر او فرشته‌ای نازل نشد؟

They say: "If an angel were only sent down to him!"

وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا

و چنانچه فرشته‌ای بفرستیم

Yet if We were to send an angel down, the matter would be settled;

لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ

کار تمام شود و دیگر لحظه‌ای آنها مهلت نخواهند یافت. (۸)
then they would no longer be allowed to wait. (8)

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا

و چنانچه رسول را فرشته‌ای قرار می‌دادیم باز هم او را به صورت مردی در می‌آوردیم و بی شک
Even if We made him into an angel, We would have made him a man

وَلَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ ۙ

سبب می‌شدیم که همان اشتباهی که برای دیگران پیش می‌آوردند برای خودشان پیش آید. (۹)
as well, to confuse them just as they confuse themselves. (9)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَىٰ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ

(ای پیغمبر) پیش از تو هم امم گذشته

Messengers have been scoffed at before you,

فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ

پیغمبران خود را سخت استهزاء کردند،

till whatever they were ridiculing swept in around

مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

پس آنان را کیفر این عمل دامنگیر شد. (۱۰)
those who had been doing the scoffing. (10)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ

بگو (ای پیغمبر) که در روی زمین بگردید
SAY: "Travel around the earth

ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

آن گاه بنگرید که عاقبت سخت
and see what the outcome was

عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۱۱

آنها که تکذیب کردند چگونه بود! (۱۱)
for those who denied [it all]." (11)

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

(به مشرکان) بگو که آنچه در آسمانها و زمین است ملک کیست؟ (اگر آنها نگویند)

SAY: "Who owns whatever is in Heaven and Earth?"

قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ

تو باز گو همه ملک خداست که بر خویش رحمت و بخشایش را فرض و لازم کرده،

SAY: "God does. He has prescribed mercy

لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى

البته شما را در روز قیامت
for Himself so He may gather you

ج
يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ

که بی هیچ شک خواهد آمد جمع می گرداند،
in on Resurrection Day, concerning which there is no doubt.

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ

ولی کسانی که خود را به زیان افکندند
Yet those who have lost their souls

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۲

ایمان نمی آورند. (۱۲)
will never believe. (12)

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْيَلِ وَالنَّهَارِ ج

و هر چه در شب و روز آرامش یافته همه ملک خداست
He has anything that rests at night and by daylight.

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۳

و او شنوا و داناست. (۱۳)

He is the Alert, Aware." (13)

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا

بگو: آیا غیر خدا را به یاری و دوستی برگزینم؟

SAY: "Shall I adopt someone as a patron besides God,

فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

در صورتی که آفریننده آسمان و زمین خداست

the Deviser of the Heavens and Earth?

وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ

و او روزی می بخشد و خود از طعام بی نیاز است. بگو: من مأمورم
He feeds [everybody], yet is not fed!" SAY: "I have been ordered

أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ ز

که اول شخصی که تسلیم حکم خداست باشم.
to be the first who has committed himself to (live at) peace.

وَلَا تَكُونَنَّ

و البته از گروهی که

Do not be

۱۴

مِنَ الْمُشْرِكِينَ

به خدا شرک آورند نباش. (۱۴)

an associator!" (14)

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي

بگو: من اگر نافرمانی خدای خود کنم

SAY: "I fear the torment of an awful day

عَذَابِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۵

از عذاب آن روز بزرگ سخت می ترسم. (۱۵)

if I should disobey my Lord." (15)

مَنْ يَصْرِفْ عَنْهُ يَوْمٌ فَقَدْ

هر کس در آن روز از عذاب برهد همانا به رحمت خدا

He will show mercy to anyone who is spared

رَحِمَهُ وَ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ۱۶

نائل گردیده است، و این فیروزی و سعادتِ آشکار است. (۱۶)

on that day: that will be the clear Triumph. (16)

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ

و اگر از خدا به تو ضرری رسد

If God should let any harm touch you,

فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ

هیچ کس جز خدا نتواند تو را از آن ضرر برهاند،

no one would remove it except He Himself;

وَإِنْ يَمَسُّكَ خَيْرٌ

و اگر از او به تو خیری رسد (هیچ کس تو را از آن منع نتواند کرد)
while if He should let some good touch you,

فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ ۱۷

که او بر هر چیز تواناست. (۱۷)
well He is Capable of everything. (17)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ج

بگو: خداست که کمال اقتدار و توانایی را بر بندگان دارد
He is the Irresistible, [High] above His servants.

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَبِيرُ ۱۸

و اوست که درستکار و آگاه است. (۱۸)
He is the Wise, the Informed. (18)

قُلْ أَى شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً ز

بگو: گواهی کدام چیز بزرگتر است (از گواهی خدا)؟
 SAY: "What thing is most important as evidence?"

قُلِ اللّٰهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ج

بگو: خدا میان من و شما گواه است
 SAY: "God is a Witness for both me and you."

وَأُوحِيَ إِلَىَّ هَذَا الْقُرْآنُ

و وحی شده به من آیات این قرآن تا به آن شما

This Reading has been revealed to me

لَأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ ج

و هر کس را که خبر این قرآن به او رسد بترسانم.

so that I may warn you (all) by means of it,

أَيْنَكُمْ لَتَشْهَدُونَ

آیا شما به راستی گواهی دهید
as well as anyone it may reach.

أَنْتَ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةٌ أُخْرَى ج

که با خدای یکتا خدایان دیگری وجود دارد؟
Do you testify that there are other gods along with God?"

قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ

بگو: من گواهی ندهم. بگو: محققاً او خدایی یکتاست

SAY: "I will not swear so!" SAY: "He is God Alone, while I am

وَأِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

و من بیزارم از آنچه شما شریک خدا قرار می دهید. (۱۹)

innocent of whatever you associate [with Him]." (19)

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ

آنان که ما کتاب به آنها فرستادیم، او را (یعنی محمد «ص» را)
Those whom We have given the Book know Him just as

كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ

به مانند فرزندان خود می شناسند.
they recognize their own sons;

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ

آنان که خود را به زیان انداختند
[yet] those who have lost their souls

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

(به او) ایمان نمی آورند. (۲۰)
will never believe. (20)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ

و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا

Who is worse off than someone who invents a lie

كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ

دروغ بست یا آیات او را تکذیب کرد؟

about God or has rejected His signs?

إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

هرگز ستمکاران را رستگاری نخواهد بود. (۲۱)

Wrongdoers will never prosper. (21)

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا

و (یاد کن) روزی که همه آنها را جمع آوریم

Some day We will summon them all together,

ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ

پس به آنها که شرک آوردند گوییم: به کجا شدند

then tell those who have associated [others with Us]: "Where are

شُرَكَاءُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۲۲

آنها که به گمان شما شریک خدا بودند؟ (۲۲)

your associates which you have been claiming [to have]?" (22)

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا

آن گاه پس از آن همه فریفتگی به بتان، در پیشگاه حق عذری نیابند جز آنکه (از بتان

Then there will be no test for them unless they say:

وَاللَّهُ رَبُّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ۲۳

بیزاری جسته و) گویند: سوگند به خدا، پروردگارمان، که هرگز شرک نیاوردیم. (۲۳)

"By God our Lord, we have not been associators!" (23)

ج اَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ

بنگر که چگونه بر خود دروغ بستند و آنچه به دروغ به خدا بسته

See how they lie even about themselves!

۲۴ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و شریک قرار می دادند همه از دست آنها رفت و محو و نابود شد. (۲۴)

Whatever they have invented has misled them. (24)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ز

و بعضی از آنان به سخن تو گوش فرا دارند،

Some of them listen to you even though

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً

ولی ما پرده بر دلهایشان نهاده ایم

We have placed wrappings over their hearts

ج أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا

که فهم آن نتوانند کرد و در گوشهای آنها سنگینی نهاده ایم،
and dullness in their ears lest they should understand it.

ج وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا

و اگر همه آیات الهی را مشاهده کنند باز بدان ایمان نمی آورند
Even if they saw every sign, they still would not believe in them;

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ

تا آنجا که چون نزد تو آیند در مقام مجادله بر آمده،
so whenever they come to you, they argue with you.

يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا

آن کافران گویند:

Those who disbelieve say:

إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

این آیات چیزی جز افسانه‌های پیشینیان نیست. (۲۵)

"These are only legends by primitive people." (25)

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ

همین کسانی که هم مردم را از (فیض) آن منع می‌کنند

They try to refute it and remain aloof from it;

وَإِنْ يَهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ

و هم خود را محروم می دارند و غافل از آنند که
yet they only destroy their own souls

وَمَا يَشْعُرُونَ

تنها خود را به هلاکت می افکنند. (۲۶)
while they do not even notice it! (26)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقِفُوا عَلَى النَّارِ

و اگر ببینی حال آنها را هنگامی که بر آتش دوزخشان بازدارند که در آن
If you could see when they are set before the Fire

فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ

حال (با نهایت حسرت) گویند: ای کاش ما را به دنیا باز می‌گردانیدند
and say: "Alas, if we might only be sent back

وَلَا نَكْذِبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا

تا دیگر آیات خدا را تکذیب نکرده
and had not rejected our Lord's signs,

وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

و ایمان می آوریم! (۲۷)

and we had been believers!" (27)

بَلْ بَدَا لَهُمْ

بلکه (وبال) آنچه

Rather what they had been hiding

مَا كَانُوا يَخْفَوْنَ مِنْ قَبْلُ ز

پیش از این پنهان می داشتند بر آنها آشکار شده
previously has appeared to them;

وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ

و اگر بار دیگر هم (به دنیا) برگردند باز همان اعمال زشتی را که از آن نهی شدند
even though they were sent back, they would still return to what

وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

۲۸

اعاده خواهند کرد، و آنان دروغ می گویند. (۲۸)
they have been forbidden. They are such liars! (28)

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

و کافران گفتند: جز همین زندگی دنیایی ما، دیگر زندگی دیگری نخواهد بود
They say: "Only our worldly life exists;

وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾

و ما هرگز (بعد از مرگ) زنده نخواهیم شد. (۲۹)
we will not be raised up again." (29)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

و اگر سختی حال آنها را آن گاه که در پیشگاه (عدل) خدا بازداشته شوند
 If you could only see as they are made to stand before their Lord!

قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ

مشاهده کنی! که خدا به آنها خطاب کند: آیا این (عذاب قیامت) حق نبود؟
 He will say: "Isn't this real?"

قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا^ج قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ

جواب دهند: چرا، سوگند به ذات پروردگارمان (که حق بود) پس خدا گوید
They will say: "Of course, by our Lord!" He will say: "Taste torment,

بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ^ع

که اینک عذاب را به کیفر کفرتان بچشید. (۳۰)
since you have been disbelieving!" (30)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ

آنان که لقاء خدا را تکذیب کردند البته زیانکار شدند،

Those who deny [they will have] any meeting with God have already

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً

تا آن گاه که ساعت قیامت ناگهان آنها را فرا رسد

lost out, so that when the Hour comes suddenly upon them,

قَالُوا يَا حَسْرَتُنَا

گویند: دریغا که

they will say: "Have pity on us

عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا

در این باره کوتاهی کردیم!

for how we neglected it!"

وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ

پس بار گناهان خویش را

They will carry their burdens

عَلَى ظُهُورِهِمْ ج

بر پشت گیرند.

on their own backs.

أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

زنهار که بد بار گرانی به دوش می گیرند. (۳۱)

Is not whatever they bear something evil?" (31)

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ

و زندگی دنیا جز بازی و هوسرانی هیچ نیست

What does worldly life mean except some sport and amusement?

۶۲
ط

وَلِلدَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ

و همانا سرای دیگر برای اهل تقوا نیکوتر است،

The future Home is better for those who do their duty.

أَفَلَا تَعْقِلُونَ

آیا تعقل نمی کنید؟ (۳۲)

Will you (all) not use your reason? (32)

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي

ما به تحقیق می دانیم که کافران در تکذیب تو سخنانی می گویند که تو را
We well know how anything they say

يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ

افسرده و غمگین می سازد. (دل شاد دار) که آن ستمکاران
saddens you. Yet they are not rejecting merely you,

وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ

نه تو را تکذیب می کنند
but wrongdoers

بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

۳۳

بلکه آیات خدا را انکار می کنند. (۳۳)
even repudiate God's signs. (33)

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ

و همانا پیغمبران پیش از تو را هم تکذیب کردند
Messengers before you have been rejected,

فَصَبِرُوا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا

و آنها بر همه تکذیبها و اذیت‌های منکران
yet they held firm on being rejected

وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا ج

صبر و تحمل کردند تا آن گاه که یاری ما شامل حال آنها شد.
and abused, until Our support came to them.

وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ج

و (دل قوی دار که) هیچ کس کلمات خدا را تغییر نتواند داد
There is no way to change God's words!

وَلَقَدْ جَاءَكَ

و تحقیقاً اخبار پیغمبران پیش
News from (other) emissaries

۳۴ مِنْ نَبَايِ الْمُرْسَلِينَ

به تو رسیده است. (۳۴)
has already come to you. (34)

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ

و چنانچه انکار و اعتراض آنها

If their reluctance bears so heavily upon you,

فَإِنْ اسْتَطَعْتَ

تو را سخت و گران می آید

then how would it be

أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ

اگر توانی نقبی در زمین بساز

if you managed to bore a tunnel through the earth

أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِآيَةٍ

یا نردبانی بر آسمان برافراز تا آیتی بر آنها آوری!

or to climb a ladder up to Heaven, and brought a sign to them?

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى

و اگر خدا می خواست همه را مجتمع بر هدایت می کرد

If God so wished, He would gather them together for guidance;

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

پس تو البته از جاهلان مباش. (۳۵)

so do not act so ignorant as well. (35)

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ

- تنها زنده دلان عالم که گوش شنوا دارند

Only those who listen

يَسْمَعُونَ

اجابت می کنند،

will respond,

وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ

و مردگان را خدا برمی انگیزد،
plus the dead whom God will raise;

ثُمَّ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ۳۶

آن گاه خلاق به سوی حق بازگردانده می شوند. (۳۶)
then unto Him will they return. (36)

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ

- و کافران گفتند: چرا بر او معجزه‌ای
They say: "If a sign were only sent down

ءَايَةً مِنْ رَبِّهِ

از خدا فرو نیامد؟
to him by his Lord!"

قُلْ إِنْ لِلَّهِ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً

بگو: خدا براینکه آیتی فرستد قادر است،

SAY: "God is Able to send down a sign,

وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ ۳۷

و لیکن بیشتر آنان نمی دانند. (۳۷)

even though most of them will not know it." (37)

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ

- و هر جنبنده‌ای در زمین و هر پرنده‌ای در هوا که به دو بال
There is no animal [walking] on earth nor any bird flying on

يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ

پرواز می‌کند همگی طایفه‌هایی مانند شما (نوع بشر) هستند.
its wings unless they exist as communities like yourselves.

ج مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ

ما در کتاب (آفرینش، بیان) هیچ چیز را فرو گذار نکردیم،

We have not neglected anything in the Book;

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ٣٨

آن گاه همه به سوی پروردگار خود محشور می شوند. (۳۸)

then to their Lord will they be summoned. (38)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

- و آنان که تکذیب آیات ما کردند

Those who reject Our signs are

صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ط

کرو گنگ در ظلمات (جهل) به سر برند.

deaf and dumb, [groping along] in darkness.

مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَاءِ

مشیت الهی هر کس را خواهد گمراه سازد

God lets anyone He wishes go astray, while He sets anyone

يَجْعَلُهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۳۹

و هر که را خواهد به راه راست هدایت کند. (۳۹)

He wishes upon a Straight Road.

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ

- بگو: اگر راست می‌گویید، مرا گویند که اگر عذاب خدا،
(39) SAY: "Have you considered whether, once God's torment

أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ

یا ساعت مرگ بر شما فرا رسد
comes to you (all) or the Hour comes to you,

أَغْيِرِ اللَّهَ تَدْعُونَ

آیا (در آن ساعت سخت)

you will appeal to someone instead of God

۴۰

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

غیر خدا را می خوانید؟! (۴۰)

if you are so truthful? (40)

بَلْ اِيَّاهُ تَدْعُونَ

- بلکه در آن هنگام تنها خدا را می خوانید

Rather it is to Him you will appeal and if He wishes,

فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ اِلَيْهِ اِنْ شَاءَ

تا اگر مشیّت او قرار گرفت شما را از سختی برهاند،

He will remove whatever you have appealed to Him about,

وَتَنْسَوْنَ مَا تَشْرِكُونَ ٤١

و آنچه را که با خدا شریک قرار می دهید به کلی فراموش می کنید. (۴۱)
and you will forget what you have associated [with Him]. (41)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ

- و همانا ما پیغمبرانی به سوی امتان پیش از تو فرستادیم،
We sent [word] to nations before you and seized them

فَاَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ

پس (چون اطاعت نکردند) به بلاها و مصیبتها گرفتارشان ساختیم،
with suffering and hardship so that

لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

۴۲

شاید به درگاه خدا گریه و زاری کنند. (۴۲)
they might act submissively. (42)

فَلَوْلَا إِذَا جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا

- پس چرا وقتی که بلای ما به آنها رسید تضرّع و زاری نکردند (تا نجات یابند)؟
Why then did they not act submissive when Our violence came to them,

وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ

ولی (بدین سبب که نکردند) دلهایشان را قساوت فرا گرفت
but instead their hearts were hardened

وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ

و شیطان کردار زشت آنان را
and Satan made whatever they

۴۳

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

در نظرشان زیبا نمود. (۴۳)
were doing seem attractive to them? (43)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ

- پس چون آنچه به آنها تذکر داده شد همه را فراموش کردند
So once they forgot what they had been reminded of,

فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ

ما هم ابواب هر چیز را به روی آنها گشودیم
We opened up the doors to everything for them

حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ

تا چون به نعمتی که به آنها داده شد شادمان و مغرور شدند ناگاه آنها را
 until just when they were happiest with what they had been given,

بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ۴۴

(به کیفر اعمالشان) گرفتار کردیم و آن هنگام (خوار و) ناامید گردیدند. (۴۴)
 We caught them suddenly and there they were confounded! (44)

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا ج

- پس ریشه گروه ظالمان کنده شد،

The last remnant of the folk who had been doing wrong was cut off.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٤٥

و ستایش خدای را که پروردگار جهانیان است. (۴۵)

Praise be to God, Lord of the Universe! (45)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ

- بگو: مرا گویند، اگر خدا

SAY: "Have you (all) considered whether,

سَمِعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ

گوش و چشمهای شما را گرفت

if God should snatch away your hearing

وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِّنْ إِلَهِ

و مهر بر دل شما نهاد (تا کور و کر و جاهل شدید) کدام خدایی غیر از خدا هست
and your eyesight, and sealed off your hearts, who is the god besides

غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ ط

که این نعمت‌ها را به شما باز دهد؟!
god [Himself] who can give them back to you?"

أَنْظُرْ كَيْفَ نَصْرِفُ الْآيَاتِ

بنگر که ما چگونه آیات را به انواع گوناگون بیان می کنیم

Watch how We deal out signs,

۴۶

ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

باز آنها اعراض می کنند! (۴۶)

yet they still keep aloof! (46)

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ

- بگو: چه خواهید کرد اگر عذاب خدا شما را به ناگاه،

SAY: "Have you yourselves considered whether,

بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً

پنهان یا آشکار در رسد،

if God's torment should come to you suddenly or openly,

هَلْ يَهْلِكُ

آیا کسی

any except wrong-doing folk

إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

به جز گروه ستمکار هلاک خواهد شد؟ (۴۷)

would be wiped out?" (47)

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ

و ما پیغمبران را جز برای آنکه
We do not send any emissaries

إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ

مژده دهند و بترسانند نفرستادیم،
except as newsbearers and warners.

فَمَنْ ءَامَنَ وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ

پس هر کس ایمان آورد و کار شایسته کرد هرگز بر آنان
 Anyone who believes and reforms should have no fear

۴۸

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

بیمی نیست و ابداً اندوهگین نخواهند بود. (۴۸)
 nor will they be saddened, (48)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ

و هر که آیات ما را تکذیب کرد به آنان

while punishment will alight on those who reject Our signs

بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ٤٩

در اثر فسق و زشتکاری عذاب خواهد رسید. (۴۹)

because of how immoral they have been. (49)

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ

- بگو: من شما را نمی‌گویم که گنج‌های خدا نزد من است

SAY: "I do not say God's treasures lie with me

وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ

و نه آنکه از غیب (الهی) آگاهم

nor do I know the Unseen,

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ

و نمی‌گویم که من فرشته‌ام،
nor do I even tell you I am an angel.

إِنِّ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ

من پیروی نمی‌کنم جز آنچه را که به من وحی می‌رسد.
I merely follow what has been inspired in me."

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

بگو: آیا کور و بینا برابرند؟

SAY: "Are the blind and the sighted man equal?"

أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

آیا فکر و اندیشه نمی‌کنید؟ (۵۰)

Will you not think such matters over?" (50)

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ

- و آنان را که از احضار در پیشگاه عدل خدا ترسانند
Warn those who fear that they will be summoned

أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ

به آیات قرآن متنبه ساز و بترسان
to their Lord concerning it:

لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ

که جز خدا آنها را یاور

they will have no patron nor any intercessor

وَلَا شَافِعٌ لَهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

و شفیع نیست، باشد که پرهیزکار شوند. (۵۱)

besides Him —so that they may do their duty. (51)

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ

و آنان را که صبح و شام خدا را می خوانند

Do not drive away those who appeal to their Lord,

بِالْغَدْوَةِ وَالْعُشِيِّ يَرِيدُونَ وَجْهَهُ

و قصدشان فقط خداست از خود مران،

wanting His presence in the early morning and the evening.

مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

که نه چیزی از حساب آنها بر تو

You have nothing to do with their reckoning,

وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ

و نه چیزی از حساب تو بر آنهاست،

while they have nothing to do with your reckoning.

فَتَطْرُدْهُمْ

پس اگر آن خداپرستان را
Should you drive them off,

فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۵۲

از خود برانی از ستمکاران خواهی بود. (۵۲)
you would be a wrongdoer. (52)

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ

و همچنین ما برخی را به برخی دیگر بیازمودیم
Even so do We try some of them by means of others,

لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَ اللّٰهُ عَلَيْهِم

تا آنکه به (طعن) گویند: آیا بر این فقیران، خدا در میان ما
so they may say: "Are those the ones among us towards whom

مِنْ بَيْنِنَا ط

(به نعمت اسلام) منت نهاد؟!

God has been gracious?

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ٥٣

آیا خدا (از این منکران) به احوال سپاسگزاران (فقرا) داناتر نیست؟! (۵۳)
Is God not quite Aware as to who are grateful?" (53)

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا

هر گاه آنان که به آیات ما می‌گروند نزد تو آیند

Whenever those who believe in Our signs come to you,

فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

بگو: سلام بر شما باد،

SAY: "Peace be upon you!"

كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

خدا بر خود رحمت و مهربانی را فرض نمود،

Your Lord has prescribed mercy for Himself

أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ

که هر کس از شما کار زشتی به نادانی کرد

so He will be Forgiving, Merciful to any of you

ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَاصْلَحَ

و بعد از آن توبه کند و اصلاح نماید
 who commits evil out of ignorance,

فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۵۴

البته خدا بخشنده و مهربان است. (۵۴)
 then repents later on and reforms. (54)

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ

و همچنین ما آیات را مفصل بیان کنیم (تا حق روشن شود)

Thus We spell out signs

وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

و تا راه گنهکاران معین و آشکار شود. (۵۵)

so the criminals' way may be evident. (55)

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ

بگو که مرا از پرستش آن خدایان باطل
SAY: "I am forbidden to serve those whom

تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ج

که شما می پرستید منع فرموده اند.
you appeal to instead of to God."

قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا

بگو: من پیروی هوسهای شما نکنم تا مبادا گمراه شده

SAY: "I do not follow your whims: in that case I would go astray

وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

و راه هدایت نیابم. (۵۶)

and not be guided." (56)

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي

بگو: من هر چه می‌گویم با برهانی از سوی پروردگارم است

SAY: "I am [looking] for evidence from my Lord

وَكَذِبْتُمْ بِهِ

و شما تکذیب آن می‌کنید.

while you have rejected it.

مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ

عذابی که شما بدان تعجیل می‌کنید امر آن به دست من نیست،
I do not have what you are trying to hurry up;

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

فرمان جز خدا را نخواهد بود،
discretion lies only with God.

يَقْصُ الْحَقُّ

که به حق دستور می دهد

He relates the Truth

وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾

و او بهترین حکم فرمایان است. (۵۷)

and is the best Decider." (57)

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ

بگو: اگر به دست من بود عذابی که به تعجیل می طلبید

SAY: "If I had what you seek to hurry up,

لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

کار میان من و شما خاتمه می یافت،

the matter would have been settled between me and you.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

و خدا به احوال ظالمان داناتر است. (۵۸)
 God is quite Aware as to who are wrongdoers." (58)

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ ﴿٥٩﴾

و کلیدهای خزائن غیب نزد اوست،
 He holds the keys to the Unseen;

لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ج

کسی جز او بر آن آگاه نیست
only He knows them!

وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ج

و نیز آنچه در خشکی و دریاست همه را می داند
He knows whatever exists on land and at sea;

وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا

و هیچ برگى از درخت نمى افتد مگر آنكه او آگاه است
no leaf drops down unless He knows it,

وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ

و نه هیچ دانه‌ای در زیر تاریکی‌های زمین
nor any seed [lies] in the darkness of the earth,

وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ

و نه هیچ تر و خشکی،

nor any tender [shoot] nor any withered [stalk]

إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝۵۹

جز آنکه در کتابی مبین مسطور است. (۵۹)

unless it is [written down] in a clear Book. (59)

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّكُم بِاللَّيْلِ

- و اوست خدایی که چون شب (به خواب می‌روید) جان شما را برمی‌گیرد
He is the One Who gathers you (all) in at night.

وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ

(و نزد خود می‌برد) و کردار شما را در روز می‌داند،
He knows what you have accomplished by day;

ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ

و پس از آن (خواب) شما را بر می انگیزد
then He revives you in it

لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى

تا اجلی که در قضا و قدر او معین است به پایان رسد،
so a stated period may be fulfilled.

ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ

سپس (هنگام مرگ) به سوی او باز می‌گردید

Then your return will be unto Him,

ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ

آن گاه به نتیجه آنچه کرده‌اید شما را آگاه گرداند. (۶۰)

when He will notify you about whatever you have been doing. (60)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ز

و اوست خدایی که قهر و اقتدارش ما فوق بندگان است
He is the Irresistible, [reigns Supreme] Above His servants!

وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً

و فرشتگانی را به نگهبانی بر شما می فرستد،
He sends guardians [to watch] over you

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ

تا آن گاه که هنگام مرگ یکی از شما فرا رسد رسولان ما او را می میرانند
so that whenever death comes for one of you, Our messengers

رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ

۶۱

و در قبض روح شما هیچ کوتاهی نخواهند کرد. (۶۱)

will gather him in. They will not neglect [their duty]; (61)

ثُمَّ رُدُّوْا۟ اِلَی اللّٰهِ مَوْلٰیهِمُ الْحَقِّۚ اِلَّا

سپس به سوی خدای عالم که به حقیقت مولای بندگان است بازگردانده می شوند.
then they will be sent back to God, their true Patron. Surely

لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ اَسْرَعُ الْحٰسِبِیْنَ ﴿۶۲﴾

آگاه باشید حکم (خلق) با خداست و او زودترین حساب‌رسان است. (۶۲)
discretion belongs to Him! He is the Swiftest Reckoner. (62)

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ

بگو: آن کیست که شما را از تاریکی‌های بیابان و دریا نجات می‌دهد

SAY: "Who saves you from darkness on land

وَالْبَحْرِ تَدْعُوْنَهُ وَتَضَرَّعًا وَخَفِيَّةً

گاهی که او را به تضرع و زاری و از باطن قلب می‌خوانید

and at sea?" You appeal to Him beseeching and in secret:

لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ

که اگر ما را از این مهلکه نجات داد

"If He will rescue us from this,

لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ۶۳

پیوسته شکرگزار او خواهیم بود؟ (۶۳)

we'll be so grateful!" (63)

قُلِ اللّٰهُ يَنْجِيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ

بگو: خداست که شما را از آن تاریکی ها نجات می دهد و از هر اندوهی

SAY: "God will rescue you from it, and from all anxiety.

كُرِبْتُمْ اَنْتُمْ تَشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

می رهند، باز هم به او شرک می آورید. (۶۴)

Yet you still associate [others with Him]!" (64)

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ

بگو: او تواناست که بر شما عذابی

SAY: "He is Able to send

عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ

از آسمان یا زمین فرستد

torment down upon you

أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ

یا شما را به اختلاف کلمه و پراکندگی درافکند
or from underneath your feet, or to confuse you with factions

ط شِيعًا وَيُذِيقُ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ

و بعضی را به عذاب بعضی گرفتار کند،
and make some of you experience the violence of others."

أَنْظُرْ كَيْفَ نَصْرِفُ الْآيَاتِ

بنگر چگونه ما آیات خود را به طرق مختلف بیان می کنیم،

Watch how We handle signs

لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ

۶۵

شاید مردم چیزی بفهمند. (۶۵)

so that they may understand. (65)

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ج ۴

و قوم تو آن را تکذیب کردند در صورتی که حق محض همان بود.
Even so your folk reject it although it is the Truth.

قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۶۶

بگو: من نگهبان شما نیستم. (۶۶)

SAY: "I am no administrator set up over you. (66)

لِكُلِّ نَبَأٍ مُّسْتَقَرٌّ

برای هر خبری وقت معینی است

Every piece of news has some purpose,

وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

و به زودی آگاه می شوید. (۶۷)

as you shall realize." (67)

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ

و چون گروهی را دیدی که برای خرده گیری
Whenever you see those

يَخْوِضُونَ فِي آيَاتِنَا

و طعن زدن در آیات ما گفتگو می کنند
who speculate about Our signs,

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ

از آنان دوری گزین
avoid them

حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ

تا در سخنی دیگر وارد شوند،
till they speculate about some other topic of conversation.

وَإِمَّا يَنْسِيَ نَفْسُكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ

و چنانچه شیطان البته فراموش ساخت بعد از آنکه متذکر (کلام خدا)

Even if Satan should cause you to forget [to do so], still do not sit

بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

شدی دیگر با گروه ستمکاران مجالست مکن. (۶۸)

around with such wrongful folk once you remember. (68)

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ

بر کسانی که پرهیزکارند

Those who do their duty are not accountable

مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

عقوبت حساب بدکاران نخواهد بود،

for them in any way except to remind [them],

وَلٰكِنْ ذِكْرٰی

لیکن بر آنهاست کہ (بدان را پند داده و) متذکر سازند،
so that they [in turn]

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۶۹

شاید پرهیز کنند. (۶۹)
may do their duty. (69)

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا

و آنان را که دین خود را بازیچه و سرگرمی گرفتند
 Stay away from those who take their religion as a sport

وَلَهُمْ غُرَّتُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ج

و زندگانی دنیا آنها را فریب داد به حال خود واگذار،
 and amusement. Worldly life has lured them on.

وَذَكِّرْ بِهِ

همین قدر (آنها را) به این قرآن تذکر ده،

Remind [them] of it lest

أَنْ تُبْسِلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ

تا مبادا کسی به عمل خود عاقبت گرفتار شود

any soul become reckless because of what he has earned;

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ

و او را جز خدا دادرس

he will have no patron nor any other intercessor

وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ

و شفيعی نباشد،

besides God.

وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا

و اگر هر چه (برای آسایش خود از عذاب) فدا دهد از او نپذیرند.

Even if he were to proffer every alternative, such would not be accepted

أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا

آنها همان کسانی هستند که عاقبت به کیفر اعمالشان به هلاکت می‌رسند
from him. Those who let themselves act recklessly concerning

لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ

و به کیفر کفرشان شرابی از حمیم جهنم

what they have earned must drink boiling water and suffer painful

بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

و عذابی دردناک دارند. (۷۰)

torment because of how they have disbelieved. (70)

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

بگو: آیا ما خدا را رها کرده و چیزی را (مانند بتان)

SAY: "Should we appeal to something that can neither benefit

مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا

که هیچ قادر به نفع و ضرر ما نباشد به خدایی بخوانیم

nor harm us, instead of to God?

وَنُردُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا

و بعد از آنکه خدا ما را هدایت نمود

Shall we turn on our heels

بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ

باز به خوی جاهلیت برگردانده شویم؟!

now that God has guided us,

كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ

مانند کسی که فریب و اغوای شیطان
bewildered like someone whom the devils

فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٍ لَهُ

او را در زمین سرگردان ساخته است
have enticed away on earth,

أَصْحَابُ يَدْعُونَهُ

در حالی که او را یارانی است که او را
while his companions are calling him to guidance:

إِلَى الْهُدَىٰ أَتَيْنَا

به راه راست می خوانند که نزد ما بیا!
'Come to us!'"

قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى

بگو: هدایت خدا به حقیقت هدایت است

SAY: "God's guidance means [real] guidance. We have been ordered

وَأْمِرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

و ما مأموریم که تسلیم فرمان خدای جهانیان باشیم. (۷۱)

to commit ourselves peacefully to the Lord of the Universe. (71)

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا

و نماز به پا دارید و از خدا بترسید
'Keep up prayer and heed Him!'

وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و اوست که به سوی او محشور می شوید. (۷۲)

He is the One before Whom you will (all) be summoned. (72)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

و اوست خدایی که آسمانها و زمین را
He is the One Who really created

وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

به حق آفرید
Heaven and Earth.

وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ

و روزی که بگوید: موجود باش، آن چیز بی درنگ موجود خواهد شد. سخن او
Any day He says: 'Be!'; then it is! "His speech [means] the Truth

وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ

حق است و پادشاهی و فرمان عالم، روزی که در صور بدمند تنها با اوست
and He will hold control on the day when the Trumpet is sounded.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ج

و دانای نهان و آشکار است

Knowing the Unseen and Visible,

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۷۳

و هم او به تدبیر خلق دانا و (بر همه چیز) آگاه است. (۷۳)

He is Wise, Informed." (73)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ

و (یاد کن) وقتی که ابراهیم به پدرش آزر (عمو و مربیش بود) گفت:
Thus Abraham said to his father Azar:

أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً

آیا بتها را به خدایی اختیار کرده‌ای؟!
"Do you accept idols as gods?"

إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ

من تو و پیروانت را
I see you and your folk are

۷۴ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

در گمراهی آشکار می بینم. (۷۴)
in obvious error." (74)

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ

و این چنین ما به ابراهیم ملکوت

Therefore We showed Abraham

مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

و باطن آسمانها و زمین را ارائه دادیم (تا یکتایی پروردگارش را دریابد)

sovereignty over Heaven and Earth

وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُؤَقِّنِينَ ﴿٧٥﴾

و تا به مقام اهل یقین رسد. (۷۵)
so he might feel reassured. (75)

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا ز

پس چون شب بر او نمودار شد ستاره درخشانی دید،
When night descended on him, he saw a star.

قَالَ هَذَا رَبِّي

گفت: این پروردگار من است. چون آن ستاره غروب کرد گفت: من چیزهای

He said: "Will this be my lord?"

فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفْلِينَ ﴿٧٦﴾

غروب کردنی و ناپدید شدنی را دوست ندارم (به خدایی نخواهم گرفت). (۷۶)

So when it set, he said: "I do not like setting things." (76)

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا

پس چون ماه تابان را دید
So then as he saw the moon rising,

قَالَ هَذَا رَبِّي

گفت: این خدای من است.
he said: "Will this be my lord?";

فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي

وقتی آن هم ناپدید گردید گفت: اگر خدای من مرا هدایت نکند
and when it set, he said: "If my Lord did not guide me,

لَا كُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾

همانا من از گمراهانم. (۷۷)

I would be a member of the lost folk." (77)

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَازِغَةً

پس چون خورشید درخشان را دید
So when he saw the sun rising (again),

قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ

گفت: این است خدای من، این بزرگتر است.
he said: "Will this be my lord?"

فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ

چون آن هم ناپدید گردید گفت: ای قوم من،

This is [even] greater." As it set, he said: "My people,

۷۸

إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

من از آنچه شما شریک خدا قرار می‌دهید بیزارم. (۷۸)

I am innocent of what you associate [with God]! (78)

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي

من با ایمان خالص روی به سوی خدایی آوردم

I have turned my face enquiringly to Him

فَطَرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا

که آفریننده آسمانها و زمین است

Who originated Heaven and Earth.

وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

و من هرگز از مشرکان نیستم. (۷۹)

"I am no associator." (79)

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ

قوم ابراهیم با او در مقام خصومت و احتجاج برآمدند،

His people argued with him.

قَالَ أَتَحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ

گفت: آیا با من درباره خدا محاجه می‌کنید؟ و حال آنکه خدا مرا هدایت کرده
He said: "Are you arguing with me concerning God, while He has

وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ

و هیچ از آنچه شما شریک خدا می‌خوانید بیمی ندارم
guided me? I do not fear what you associate with Him,

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ط

مگر آنکه خدا بر من چیزی بخواهد،

unless my Lord should wish for something else.

وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ط

پروردگار من علمش به همه موجودات محیط است،

My Lord comprises everything in knowledge.

أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾

آیا متذکر نمی شوید؟! (۸۰)

Will you not be reminded? (80)

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ

و من چگونه از آنچه شما شریک خدا قرار می دهید بترسم

How should I fear what you associate [with Him]

وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ

در حالی که شما از شرک آوردن به خدا نمی ترسید

while you do not fear having associated something with God

مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا

با آنکه هیچ برهان و حجتی را بر آن شرک بر شما نازل نکرده است؟!

for which He has not sent you down any authority?

فَاَيُّ الْفَرِيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ ز

آیا کدام یک از ما دو گروه به ایمنی سزاوارتریم
Which of either group deserves more security,

اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۸۱

اگر شما فهم سخن می کنید؟! (۸۱)
if you know anything? (81)

الَّذِينَ آمَنُوا

آنان که ایمان آورده
Those who believe

وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

و ایمان خود را به ستمی نیالودند
and do not cloak their faith in wrongdoing

أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ

ایمنی آنها راست
will feel more secure

وَهُمْ مُهْتَدُونَ

و هم آنها حقیقتاً هدایت یافته اند. (۸۲)
and will be [better] guided." (82)

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا

این است حجّتی که
Such was Our argument

ءَاتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ

ما ابراهیم را بر قومش دادیم.
which We furnished Abraham with against his folk:

نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ ط

ما هر که را بخواهیم به درجات رفیع بالا می‌بریم،

We raise anyone We wish to in rank.

إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۱۳

که خدای تو به نظام و صلاح عالمیان آگاه و داناست. (۸۳)

Your Lord is Wise, Aware. (83)

وَوَهَبْنَا لَهُ ^وإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

و ما به ابراهیم، اسحاق و یعقوب را عطا کردیم

We bestowed Isaac and Jacob on him;

كُلًّا ^وهَدَيْنَا ^جوَنُوحًا هَدَيْنَا ^ومِنْ قَبْلُ ^ز

و همه را به راه راست بداشتیم و نوح را پیش از ابراهیم

each We guided. Noah We had guided before,

وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ

و فرزندانش داود و سلیمان

and from his offspring [came] David, Solomon,

وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَ هَارُونَ

و ایوب و یوسف و موسی و هارون را هدایت نمودیم

Job, Joseph, Moses and Aaron;

وَكَذَلِكَ

و این چنین
thus

نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۸۴

نیکوکاران را پاداش می دهیم. (۸۴)

We reward those who act kindly. (84)

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ

و هم زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را (هدایت کردیم)

Zachariah, John, Jesus and Elijah

كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ۱۵

که همه از نیکوکارانند. (۸۵)

were all honorable men. (85)

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا

و نیز اسماعیل و یسع و یونس و لوط را (هدایت کردیم)
and Ishmael, Elisha, Jonah and Lot;

وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ ۸۶

و ما همه آن پیغمبران را بر عالمیان شرافت و برتری دادیم. (۸۶)
each We preferred over [everybody else in] the Universe. (86)

وَمِنْ آبَائِهِمْ

و نیز برخی از پدران

We picked out some of their forefathers,

و ذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ

و فرزندان و برادران آنها را فضیلت داده

their offspring and their brethren,

وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ

و آنان را بر دیگران برگزیدیم
and guided them to

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۱۷

و به راه راست هدایت نمودیم. (۸۷)
a Straight Road. (87)

ذٰلِكَ هُدًى اللّٰهِ يَهْدِيْ بِهِ

این است راهنمایی خدا که به آن

Such is God's guidance: He thereby guides

مَنْ يَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ج

هر یک از بندگان را بخواهد هدایت می کند،

any of His servants He may wish.

وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ

و اگر به خدا شرک می آوردند

If they had associated [others with Him], whatever they were doing

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

اعمال آنها نابود می شد. (۸۸)

would have collapsed on them. (88)

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ

آنها کسانی بودند که ما به آنها کتاب

Those are the ones to whom We have given the Book,

وَالْحُكْمَ وَالنَّبَوَةَ ج

و فرمان و مقام نبوت عطا کردیم،

along with discretion and prophethood;

فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا

پس اگر این قوم به اینها کافر شوند ما قومی را که هرگز کافر نشوند (مانند
if such men should disbelieve in it, then We will entrust it

قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

علی و شیعیانش که در دل و جان ایمان دارند) بدینها برگمارده ایم. (۸۹)
to a folk who will not disbelieve in it. (89)

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ

آنها کسانی بودند که خدا خود آنها را هدایت نمود،
Such are the ones whom God has guided,

فَبِهِدْهُمْ أَقْتَدِهِ

تو نیز از راه آنها پیروی نما،
so copy their guidance.

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ز

و (امت را) بگو که من مزد رسالت از شما نمی خواهم، این نیست
SAY: "I do not ask you any fee for it;

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ع

جز یاد آوری و پندی برای اهل عالم (که به یاد خدا متذکر شوند). (۹۰)
it is only a Reminder to [everybody in] the Universe!" (90)

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا

و آنها خدا را آن گونه که باید، نشناختند که گفتند:

They do not value God the way He should be valued when they say:

مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ

خدا بر هیچ کس از بشر کتابی نفرستاده.

"God has not sent down anything to a human being."

قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي

بگو: کتاب توراتی را که موسی آورد

SAY: "Who sent down the Book which

جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ

و در آن نور (علم) و هدایت خلق بود چه کسی بر او فرستاد

Moses came with, as Light and guidance for mankind?

تَجْعَلُونَهُ ^و قَرَأَ طِيسَ تُبْدُونَهَا

که شما آیات آن را در اوراق نگاشته، بعضی را آشکار می نمایید
 You publish it on (separate) sheets to show it around,

و تَخْفُونَ ^و کَثِيرًا ^ز

و بسیاری را پنهان می دارید
 while you (also) hide a great deal [of it].

وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ

و آنچه را شما و پدرانتان نمی دانستید

You have been taught what neither you yourselves

وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ

به شما آموختند؟ بگو: خداست (که رسول و کتاب فرستد)،

nor your forefathers ever knew." SAY: "God [has sent it];"

ثُمَّ ذَرَهُمْ

سپس آنها را بگذار
then leave them

۹۱

فِي خَوَاضِحِهِمْ يَلْعَبُونَ

تا به بازیچه خود فرو روند. (۹۱)
toying away with their speculation. (91)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

و این (قرآن) کتابی است که ما فرستادیم با خیر و برکت بسیار و گواه صدق
This is a blessed Book We have sent down

مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ

سایر کتب آسمانی که در مقابل اوست (تا مردم را به پاداش الهی مژده دهی)
to confirm whatever came before it,

وَلِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ

و تا خلق را از اهل مکه
so you may warn the Mother of Towns

وَمَنْ حَوْلَهَا

و هر که به اطراف آن است بیم دهی.
and anyone around her.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ

و آنان که به آخرت ایمان آوردند به این کتاب نیز ایمان خواهند آورد
Those who believe in the Hereafter believe in it

وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۹۲

و آنها (اوقات) نمازشان را محافظت می نمایند. (۹۲)
and attend to their prayer. (92)

وَمَنْ أَظْلَمُ

و کیست

Yet who is more in the wrong than someone

مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

ستمکارتر از آن که بر خدا دروغی بزند

who invents a lie about God?

أَوْ قَالَ أُوْحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ

و یا وحی به او نرسیده گوید: به من وحی می رسد،

Or says: "Something has been revealed to me...", while nothing has been revealed

وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلَ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ

و نیز گوید: من هم محققاً مانند آن (کتاب) که خدا فرستاده خواهم آورد.

to him; and who says: "I shall send down the same as God has sent down"?

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ

و اگر (فضاحت و سختی حال) ستمکاران را ببینی
If you could only see when wrongdoers

فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ

آن گاه که در سکرات موت گرفتار می شوند!
are in their death throes

وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ

و فرشتگان (برای قبض روح آنها) دست (قهر و قدرت) بر آورند
and the angels stretch forth their hands:

أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ

و گویند: جان از تن به در کنید،
"Away with your souls!"

الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ

امروز کیفر عذاب و خواری می کشید

Today you are awarded the torment of shame because

تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ

چون بر خدا سخن به ناحق می گفتید

you have been saying something that is not true about God.

وَ كُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

و از (حکم) آیات او گردنکشی و تکبر می نمودید. (۹۳)
You have acted too proud for His signs." (93)

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فِرَادَى

و محققاً شما یکایک به سوی ما باز آمدید
You have (all) come to Us individually,

كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ

آن گونه که اول بار شما را بیافریدیم
now, just as We created you in the first place.

وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ

و آنچه را که (از مال و جاه) به شما داده بودیم همه را پشت سر وانهادید
You have left behind what We conferred on you,

وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ

و آن شفیعان را که به خیال باطل

nor do We see your intercessors alongside you

زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ

شریک ما، در خود می پنداشتید با شما نمی بینیم!

whom you claimed were associated with you.

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ

همانا میان شما و آنان جدایی افتاد

They have been cut off from you,

وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ٩٤

و آنچه (شفیع خود) می‌پنداشتید از دست شما رفت. (۹۴)

and what you have been claiming has merely led you astray!" (94)

ز
 إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى

خداست که (در جوف زمین) دانه و هسته را می شکافد،

God is the One Who splits the seed and kernel,

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

زنده را از مرده

He brings the living from the dead,

وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ج

و مرده را از زنده پدید می‌آرد، آن (که چنین تواند کرد) خداست، پس به کجا
and is the One Who brings the dead from the living.

ذَلِكُمُ اللَّهُ ز فَانِي تَوُفَّكُونَ ٩٥

گردانیده می‌شوید (و نسبت خدایی را به آنان که نتوانند می‌دهید)؟ (۹۵)
Such is God; yet still you shrug Him off! (95)

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا

خداست شکافنده پرده صبحگاهان، و شب را برای آسایش (خلق) مقرر داشته
 Kindler of morn, He grants night for repose,

وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ حُسْبَانًا ج

و خورشید و ماه را به نظمی معین (او به گردش) درآورده،
 and the sun and moon for telling time.

ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۹۶

این تقدیر خدای مقتدر داناست. (۹۶)

Such is the measure of the Powerful, the Aware! (96)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ

و نیز اوست که چراغ ستارگان را

He is the One Who has placed the stars

لِتَهْتَدُوا بِهَا

برای رهیابی شما
to guide you

فِي ظُلُمَاتٍ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ط

در تاریکی‌های بیابان و دریا قرار داده است.
through darkness on land and at sea.

قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ

همانا ما آیات خود را
We have spelled out signs

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

برای مردم دانا به تفصیل بیان کردیم. (۹۷)
for people who know! (97)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ

و هم اوست خدایی که همه شما را از یک تن

It is he Who has reproduced you from a single soul, and [granted you]

وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٍّ وَمُسْتَوْدَعٍ

در آرامگاه (رحم) و ودیعتگاه (صلب) بیافرید.

a settlement [on earth] and a resting place [after death].

قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ

ما نیکو آیات خود را برای اهل بصیرت
We have spelled out signs

لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

۹۸

مفصل بیان نمودیم. (۹۸)
for people who understand. (98)

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

و هم اوست خدایی که از آسمان آبی فرو بارید
It is He Who sends down water from the sky.

فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ

پس هر نبات را بدان رویانندیم
Thus We bring forth plants of everytype with it;

فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا

و سبزه‌ها را از زمین برون آوردیم

We produce green vegetation from it.

نَخْرُجُ مِنْهُ حَبًّا مُتْرَاكِبًا

و از آن سبزه‌ها دانه‌هایی که بر روی هم چیده شده بیرون آریم

We produce grain from it piled tight packed on one another,

وَمِنْ النَّخْلِ مَنْ طَلَعَهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ

و از شکوفهٔ نخل، خوشه‌هایی است به هم پیوسته،

and from the datepalm, clusters close at hand produced from its

وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَيْتُونٍ

و باغهای انگور و زیتون

pollen, as well as orchards full of grapes, olives

وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ

و انار که برخی شبیه و برخی نامشابه به هم است (خلق کنیم)،
and pomegranates, which are so similar and yet dissimilar.

أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ

شما در آن باغها هنگامی که میوه آن پدید آید و برسد (با چشم تعقل) بنگرید،
Look at their fruit as He causes it to grow and ripen.

إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ

که در آن آیات و نشانه‌هایی (از قدرت خدا)

In that are signs

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۹۹

برای اهل ایمان هویداست. (۹۹)

for folk who believe. (99)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ

و گروهی از کافران اهریمنان را شریک خدا شمردند در حالی که آنها آفریده خدا هستند
They have set up sprites as associates with God, even though He created them! They

و خَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ

و گروهی (عزیر و مسیح و فرشتگان را) از روی نادانی پسران و دخترانی برای او تراشیدند،
have even dared to impute sons and daughters to Him without having any knowledge.

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى

در صورتی که او از همه این نسبت‌ها
 Glory be to Him; Exalted is He over

عَمَّا يَصِفُونَ^ع

برتر و منزه است. (۱۰۰)
 whatever they describe! (100)

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ

اوست پدید آرنده آسمانها و زمین، چگونه وی را

Deviser of Heaven and Earth! How can

لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ وَصَاحِبَةً

فرزندی تواند بود در حالی که او را جفتی نیست؟!

He have a son while He has no consort?

وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ز

و او همه چیز را آفریده
He created everything

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۱۰۱

و به همه چیز داناست. (۱۰۱)
and is Aware of everything! (101)

ذٰلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

این است (وصف) پروردگار شما، که جز او هیچ خدایی نیست،

Such is God, your Lord; there is no deity except Him,

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاَعْبُدُوْهُ

آفرینندهٔ هر چیز است، پس او را پرستش کنید،

the Creator of everything so serve Him.

وَهُوَ عَلَىٰ

و او نگهبان

He is

كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ١٠٢

همه موجودات است. (۱۰۲)

a Trustee for everything! (102)

۲۲۳ ز لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

او را هیچ چشمی درک ننماید و او همه بینندگان را مشاهده می کند
No powers of vision can comprehend Him, while He comprehends

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۱۰۳

و او لطیف و نامرئی و (به همه چیز خلق) آگاه است. (۱۰۳)
[all] vision; He is the Subtle, the Informed. (103)

قَدْ جَاءَكُمْ بِصَآئِرٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَنْ

آیات الهی و کتب آسمانی که سبب بصیرت شماست البته از طرف پروردگارتان آمد،

Insights have come to you from your Lord; anyone who observes [them] does

أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

پس هر کس بصیرت یافت خود به سعادت رسید و هر کس که کور بماند خود در زیان افتاد،

so for his own sake, while anyone who acts blindly has himself to blame.

وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ

و من نگهبان شما نیستم. (۱۰۴)

I am not [set up as] any guardian over you. (104)

وَكَذَلِكَ نَصْرِفُ الْآيَاتِ

و این چنین ما آیات قرآن را به انواع گوناگون بیان کنیم (تا وسیله هدایت شود)

Thus we spell out signs

وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ

ولی عاقبت کافران نادان گویند: تو (اینها را) به درس آموخته‌ای!
so they will say: "You have been studying!";

وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

و تا آن را برای اهل دانش بیان کنیم. (۱۰۵)
and so We may explain it to folk who know. (105)

أَتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

ای پیغمبر هر چه از خدا به تو وحی شد از آن پیروی کن،
 Follow whatever has been revealed to you by your Lord;

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

که خدایی جز آن ذات یکتا نیست
 there is no deity except Him.

وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

و از مشرکان روی بگردان. (۱۰۶)

Avoid anyone who associates [others with God]. (106)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ط

و اگر خدا می خواست آنها شرک نمی آوردند،

If God had so wished, they would not have associated [anything with Him].

وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

و ما تو را نگهبان ایشان نکردیم

We have not set you up as a guardian over them,

وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

و تو وکیل آنها نیستی. (۱۰۷)

nor are you an administrator for them. (107)

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ

و (شما مؤمنان) به آنچه مشرکان

Do not insult those

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

غیر از خدا می خوانند دشنام ندهید

they appeal to instead of to God,

فَيَسْبُوا اللَّهَ عَدُوًّا بِغَيْرِ عِلْمٍ ط

تا مبدا آنها از روی ظلم و جهالت خدا را دشنام دهند.

lest they insult God as an enemy without even realizing it.

كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ

این چنین ما عمل هر قومی را در نظرشان زینت داده‌ایم،

Thus We have made their action seem attractive to every nation;

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ

سپس بازگشت آنها به سوی پروردگارشان است
then their return shall be to their Lord,

فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

و خدا آنان را به کردارشان آگاه می‌گرداند. (۱۰۸)
so He may notify them about how they have been acting. (108)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْْمَانِهِمْ

و به خدا به سخت ترین سوگندهای خود قسم یاد کردند

They swear by God with their stiffest oaths that

لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا

که البته اگر آیتی بیاید ایمان آرند.

if a sign were given them, they would believe in it.

قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ

بگو: آیات از طرف خداست، و شما مؤمنان چه می دانید؟

SAY: "Signs belong only to God."

وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا

(و چگونه به گفته این کافران مطمئن می شوید؟)

What will make you perceive that even

إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

آنها همان مردم معاندند که) اگر آیتی هم آید هرگز ایمان نمی آورند. (۱۰۹)
when they are given them, they will still not believe? (109)

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ

و ما دل و دیدهٔ اینان را
We upset their vital organs and their eyesight

كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ

چنان که اول بار ایمان نیاوردند اکنون نیز از ایمان بگردانیم و آنها را
since they did not believe it in the first place.

وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝۱۱۰

به حال طغیان و سرکشی واگذاریم تا در ورطه ضلالت فرومانند. (۱۱۰)
We will leave them groping along in their arrogance. (110)

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ ﴿٢٣٧﴾

و اگر فرشتگان را بر آنها می فرستادیم

Even though We were to send angels down to them

وَكَلَّمَهمُ الْمَوْتَىٰ

و مردگان با آنان سخن می گفتند

and the dead were to speak to them,

وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا

و هر چیزی را رویارویشان فراهم می آوردیم
and We mustered everything against them,

مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

باز ایمان نمی آوردند مگر به مشیت خدا،
they still would not believe unless God so wishes;

وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ

لیکن اکثرشان (مشیت نافذ حق را) نمی دانند. (۱۱۱)
 yet most of them act so out of ignorance. (111)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا

و همچنین ما هر پیغمبری را

Thus We have granted each messenger an opponent,

شَیَاطِینَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ

از شیطانهای انس و جن، دشمنی در مقابل برانگیختیم
 devils from humankind and sprites,

يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ

که آنها برخی با برخی دیگر برای اغفال مؤمنان
 some of whom have inspired others with seductive talk in order to

زُخْرَفِ الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ

سخنان آراسته ظاهر فریب اظهار کنند. و اگر پروردگار تو می خواست
deceive them. If your Lord had so wished, they would not have done so;

مَا فَعَلُوهُ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۝۱۱۲

چنین نمی کردند، پس اینها را با دروغشان واگذار. (۱۱۲)

so leave them alone as well as anything they may be inventing. (112)

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ

(تا بپازماییمشان) و تا به گفتار (فریبنده) آن اهریمنان

Let the vital organs of those who do not believe in the Hereafter

لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ

آنان که به آخرت ایمان نیاورند دل سپرده و بدان خشنود باشند

incline towards it, and let them feel satisfied with it

وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

و تا آنچه می توانند به گناه و تبهکاری آلوده شوند. (۱۱۳)
and acquire whatever they may be acquiring. (113)

أَفَغَيْرَ اللَّهِ ابْتَغَىٰ حَكَمًا

آیا من غیر خدا حاکم و داوری بجویم
Should I crave someone besides God to settle matters?

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ

و حال آنکه او خدایی است که
He is the One Who has sent

إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

کتابی (چون قرآن) که همه چیز در آن بیان شده به شما فرستاد؟
the Book down to you to set things forth in detail.

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ

و آنان که به آنها کتاب فرستادیم (یهود و نصاری)

Those whom We have given the Book

يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ

می دانند که این قرآن از خدای تو به حق بر تو فرستاده شده،

recognize that it has been sent down from your Lord with the Truth,

فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

پس در آن البته هیچ شک و تردید راه مده. (۱۱۴)

so do not be a doubter. (114)

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا

کلام خدای تو از روی راستی و عدالت به حد کمال رسید

Your Lord's word has been completed so far as [its] credibility and justice

لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ج

و هیچ کس تبدیل و تغییر آن کلمات نتواند کرد
are concerned; there is no way to change His words.

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۱۵

و او خدای شنوا و داناست. (۱۱۵)
He is the Alert, the Aware. (115)

وَإِنْ تُطِيعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ

و اگر پیروی از اکثر مردم روی زمین کنی

If you obeyed most of those who are on earth,

يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ج

تو را از راه خدا گمراه خواهند کرد،

they would lead you astray from God's path;

إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ

که اینان جز از پی گمان (و هوا و هوس) نمی روند
they only follow conjecture

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

۱۱۶

و جز اندیشه باطل و دروغ چیزی در دست ندارند. (۱۱۶)
and are merely guessing. (116)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ

محققاً خدای تو خود داناست به حال آن که

Your Lord is quite Aware as to who is straying from His path,

سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

از راه او گمراه است و آن که به راه او هدایت یافته است. (۱۱۷)

just as He is quite Aware as to who are guided. (117)

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

پس شما مؤمنان چنانچه به آیات خدا ایمان دارید

So eat whatever God's name has been mentioned over

۱۱۸

إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ

از آنچه نام خدا بر آن ذکر شده تناول کنید. (۱۱۸)

if you are believers in His signs. (118)

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا

چرا از آنچه نام خدا بر آن ذکر شده

What is wrong with you that you do not eat

مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

نمی خورید (و بر خود حرام می کنید)؟

something God's name has been mentioned over?

وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ

در صورتی که آنچه خدا بر شما حرام کرده به تفصیل بیان نموده

He has spelled out for you what has been forbidden

إِلَّا مَا اضْطَرَرْتُمْ إِلَيْهِ ط

جز آنچه به آن ناگزیر می شوید که باز حلال است.

you –unless you are obliged to [eat it].

وَإِن كَثِيرًا

و بسیاری از مردم
Many [people] lead others

لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ط

به هوای نفس خود از روی جهل (دیگران را) به گمراهی کشند.
astray through their own passions without having any knowledge;

إِنَّ رَبَّكَ

همانا خدا
your Lord is

هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ۱۱۹

به تجاوز کنندگان (از حدود) داناتر است. (۱۱۹)
quite Aware as to who are disobedient. (119)

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ج و

و هر گناه و عمل زشت را در ظاهر و باطن ترک کنید،

Leave off obvious vice and its inner source;

إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ

که محققاً کسانی که کسب گناه کنند

those who acquire a vice

سَيَجْزَوْنَ

به زودی

will be rewarded

بِمَا كَانُوا يَـقْتَرِفُونَ

۱۲۰

به کیفر آن خواهند رسید. (۱۲۰)

for whatever they may have committed. (120)

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ

و از آنچه نام خدا بر آن ذکر نشده نخورید

Do not eat anything over which God's name has not been mentioned;

عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ

که آن فسق و تبه کاری است.

it is so immoral!

وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ

و اهریمنان سخت به دوستان و پیروان خود

The devils inspire their adherents

إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ

و سوسه کنند تا با شما به جدل و منازعه برخیزند.

to argue with you;

وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ

و اگر شما هم از آنان پیروی کنید
if you (all) obeyed them, you would

إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

۱۲۱

(مانند آنها) مشرک خواهید شد. (۱۲۱)

become associators [of others in your worship of God Alone]. (121)

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا

و آیا کسی که مرده (جهل و ضلالت) بود

Is someone who has been dead

فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا

ما او را زنده کردیم و به او روشنی (علم و دیانت) دادیم

and whom We revived and granted light to

يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ

تا به آن روشنی میان مردم (سرافراز) رود مثل او مانند کسی است
so he may walk among people with it, to be compared

فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا

که در تاریکی‌ها (ی جهل) فرو رفته و از آن به در نتواند گشت؟
to someone who is in such darkness he cannot leave it?

كَذٰلِكَ زِيْنٌ لِّلْكَافِرِيْنَ

(آری) کردار بد کافران در نظرشان

Thus anything they have been doing seems attractive

۱۲۲

مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

چنین جلوه گر شده است. (۱۲۲)

to disbelievers. (122)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ

و همچنین ما قرار دادیم که در هر دیاری

Thus We have granted each town

أَكْبَرٍ مُّجْرِمٍ فِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا

رؤسای بدکار ستمگر (با مردم آنجا) مکر اندیشند،

great men who are its criminals, to plot away in it.

وَمَا يَمْكُرُونَ

و در حقیقت مکر

They merely plot against themselves

إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

جز با خویشتن نمی‌کنند و به این هم آگاه نیستند. (۱۲۳)

and do not even notice it. (123)

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ

و چون آیتی برای (هدایت) آنها آمد گفتند: ما ایمان نیاوریم

Whenever some sign comes to them, they say: "We will never believe

حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ

تا مانند آنچه به رسولان خدا داده شد به ما نیز داده شود.

until we are given the same as God's messengers were given."

اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ ۚ

خدا بهتر می داند که در کجا رسالت خود را مقرر دارد.

God is quite Aware as to where He should place His message;

سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ

به زودی مجرمان را خدا خوار سازد

belittlement by God and stern torment will strike

عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ

و عذابى سخت به واسطه مكرى كه مى انديشيدند
those who commit crimes

بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ

۱۲۴

بر آنان فرو فرستد. (۱۲۴)

because of what they have been plotting. (124)

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ

پس هر که را خدا هدایت او خواهد
God lays anyone's

أَنْ يَهْدِيَهُ وَيُشْرِحَ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ

قلبش را برای پذیرش اسلام باز و روشن گرداند
breast open to Islam whom He wants to guide,

وَمَنْ يَرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ وَيَجْعَلَ صَدْرَهُ

و هر که را خواهد گمراه نماید (به حال گمراهی واگذارد) دل او را از پذیرفتن
 while He makes the breast of anyone He wants to be led astray seem

ضَيْقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ

ایمان، تنگ و سخت گرداند که گویی می خواهد از زمین بر فراز آسمان رود.
 cramped, tight, just as if he were climbing up to Heaven.

كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ

این چنین خدا آنان را که به حق نمی‌گروند

Thus God places a blight on

عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۲۵

مردود و پلید می‌گردانند. (۱۲۵)

those who do not believe. (125)

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ط

و این راه خدای توست که مستقیم است.

This is your Lord's Straight Road.

قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ١٢٦

ما آیات (خود) را برای گروهی که بدان پند می‌گیرند به خوبی روشن ساختیم. (۱۲۶)

We have spelled out signs for folk who remember: (126)

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ﴿۱۲۷﴾

آنها را نزد خدا، دار سلامت و خانه آسایش است
they will have a peaceful home with their Lord;

وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲۸﴾

و خدا دوستدار و سرپرست آنهاست برای آنکه نیکوکار بودند. (۱۲۷)
He will be their Patron because of what they have been doing. (127)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا

و (یاد آر) روزی که همه آنها را محشور می کند
Some day He will summon them all together:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ

(و به شیاطین خطاب کند که) ای گروه جن،
"O company of sprites,

قَدْ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ

شما بسیاری از انسانها را پیرو خود ساختید.
 you have required too much from humankind."

وَقَالَ أَوْلِيَاءُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ

در آن حال دوستداران شیاطین از جنس بشر گویند:
 Their adherents among humanity will say:

رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ

پروردگارا، ما بعضی از (اضلال) بعضی دیگر بهره‌مند گردیده
 "Our Lord, some of us have taken advantage of one another,

وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا ج

و به اجلی که معین نموده‌ای رسیدیم.
 and have [now] reached our deadline which You appointed for us."

قَالَ النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ

خدا گوید: آتش منزلگاه شماست

He will say: "The Fire will be your lodging

خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ

و همیشه در آن خواهید بود مگر آنچه خدا بخواهد (که برخی را بیرون آورد)،
to live in for ever, except for whatever God may wish.

إِنَّ رَبَّكَ

که پروردگار تو
Your Lord is

حَكِيمٌ عَلِيمٌ
۱۲۸

درست کردار و داناست. (۱۲۸)
Wise, Aware." (128)

وَكَذَلِكَ نُؤَيِّ بِعُضِ الظَّالِمِينَ

و همچنین ما برخی ستمکاران را بر بعض دیگر
Thus We let some wrongdoers manage others

بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ^ع

(به مخالفت) برگماریم به سبب آنچه کسب می کردند. (۱۲۹)
because of what they had been earning. (129)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

(آن گاه خدا گوید) ای گروه جن و انس،
O company of sprites and humankind,

أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ

مگر برای هدایت شما از جنس خود شما رسولانی نیامدند
have not messengers from among yourselves

يَقْصُورَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي

که آیات مرا برای شما می خواندند
come to relate My signs to you

وَيُنْذِرُوكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا

و شما را از مواجه شدن با این روز سخت می ترساندند؟
and warn you about a meeting on this day of yours?"

قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا

آنها (با نهایت پشیمانی) جواب دهند که ما (به جهالت و بدی) بر خود
They will say: "We bear witness even against ourselves."

و غَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

گواهی می دهیم. و زندگانی دنیا آنها را مغرور ساخت
Worldly life has lured them on

وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ

و در آن حال (می فهمند و) بر خود گواهی می دهند
and they bear witness against themselves

۱۳۰

أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

که به راه کفر می رفتند. (۱۳۰)
for having been disbelievers. (130)

ذٰلِكَ اَنَّ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ

این (فرستادن رسل) برای این است که خدا اهل دیاری را تا (اتمام حجت

That is because your Lord will not destroy any towns unjustly

۱۳۱

بِظُلْمٍ وَّ أَهْلُهَا غَافِلُونَ

نکرده و) آنها غافل و جاهل باشند به ستم هلاک نگردانند. (۱۳۱)

while their people are heedless: (131)

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا ج

و هر کس (از بندگان) به عملی که کرده رتبه خواهد یافت،
everyone will have ranks according to what they have been doing.

وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ۱۳۲

و خدای تو از عمل هیچ کس غافل نخواهد بود. (۱۳۲)
Your Lord is not oblivious of what they are doing. (132)

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ ج

و خدای تو از خلق بی نیاز و (به همه) مهربان است
Your Lord is Transcendent, the Master of Mercy;

إِنْ يَشَاءُ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ

و اگر بخواهد، شما را ببرد (و همه را فانی گرداند)
if He so wished, He would remove you

مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ

آن گاه هر که را بخواهد جانشین شما کند چنان که شما را
and bring replacements for you in any way He wishes, just as

مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ۱۳۳

از نسل گروهی دیگر پدید آورد. (۱۳۳)

He has produced you from the offspring of other people. (133)

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ ز

هر چه به شما وعده دادند محققاً خواهد آمد

What you are promised is coming;

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ۱۳۴

و شما (بر قدرت و مقدرات خدا) غالب نخواهید شد. (۱۳۴)

you will never avert it. (134)

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا

بگو: ای قوم من، شما را هر چه در خور است و بر آن توانایی دارید
SAY: "My people, act according to

عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ

عمل کنید، من نیز در خور خویش عمل (نیک) می‌کنم،
your situation; I [too] am acting!

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

آن گاه البته (من به اجر خود برسم و) شما به زودی
You will know

مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ط

آگاه خواهید شد که آن کس که عاقبت منزلگاه خوش دارد کیست،
who will have the Home as a result.

إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

البته ستمکاران را رستگاری نیست. (۱۳۵)

The fact is that wrongdoers will not prosper. (135)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ

و برای خدا از روییدنیها

They grant God a share in what He has produced such as crops

وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ

و چهارپایانی که آفریده نصیبی معین کردند و به گمان خودشان گفتند:
and livestock , and they say: "This is God's,"

بِزَعْمِهِمْ وَ هَذَا لِشُرَكَائِنَا

این سهم برای خدا و این سهم برای دیگر شریکان و بتان ما.
according to their claim, and: "This is our associates'."

فَمَا كَانَ لَشُرَكَائِهِمْ

پس آن سهمی که شریکانشان را بود
Anything that is meant for their associates

فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ

به خدا نمی‌رسید
never reaches God,

وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ

و آن که برای خدا بود به شریکان می‌رسید!
 while what is God's reaches their associates (too);

إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝ ۱۳۶

حکمی سخت (جاهلانه و) ناشایسته می‌کنند. (۱۳۶)
 how evil is whatever they decide! (136)

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ

و همچنین در نظر

Even so, their associates

مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بسیاری از مشرکان،

have made killing

قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاءُ هُمْ لِيُرِدُوهُمْ

عمل کشتن فرزندان را بتهای ایشان نیکو جلوه داده تا آنکه آنان را با این
 their children seem attractive to many associators, to lead them

وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ

عمل هلاک سازند و در دین فطریشان به غلط و اشتباه اندازند.
 on to ruin and to confuse their religion for them.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ

و اگر خدا می خواست چنین نمی کردند،
If God so wishes, they would not do so;

۱۳۷

فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

پس آنها را با آنچه (از خرافات) می بافند واگذار. (۱۳۷)
so leave them alone and whatever they are inventing. (137)

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ

و به پندار (جاهلانۀ) خویش گفتند: اینها چهارپایان
They say: "This livestock

وَحَرَّتْ حَبْرٌ لَا يَطْعَمُهَا

و زراعت‌هایی است که بر همه ممنوع (و مخصوص بتان) است،
and (these) crops are taboo;

الْأَمْرُ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ

نباید از آن بخورد مگر آن کس که ما بخواهیم،

only someone we wish to may eat them!", according to their claim.

وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا

و چهارپایانی است که سواری آنها حرام است،

There are some livestock whose backs one is forbidden to ride,

وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ

و چهارپایانی را نیز بدون ذکر نام خدا ذبح می کنند.
as well as (other) livestock over which God's name has not been

عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِ

چون در این احکام به خدا دروغ بستند
mentioned, as something invented despite Him.

سَيَجْزِيهِمْ

خدا به زودی

He will reward them

۱۳۸

بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

آنها را مجازات خواهد کرد. (۱۳۸)

according to what they have been inventing. (138)

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ

و گفتند: آنچه در شکم این چهارپایان است

They say: "What is in this livestock's bellies is reserved

خَالِصَةً لِّذُكُورِنَا

مخصوص مردان ماست

exclusively for our menfolk,

وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا

و بر زنان ما حرام است،
and forbidden to our wives."

وَإِنْ يَكُنْ مَيِّتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ

و اگر مرده باشد همه (مردان و زنان) در آن شریک باشند.
Yet if it is stillborn, then they may be partners in it!

سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ

خداوند آنها را به مجازات این گفتار به زودی می‌رساند
He will reward them for their description;

إِنَّهُ وَحَكِيمٌ عَلِيمٌ ۱۳۹

و خدا درست‌کردار و داناست. (۱۳۹)
He is Wise, Aware. (139)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ

البته آنان که فرزندان خود را

Those who have stupidly killed their own children

سَفَهَا بِغَيْرِ عِلْمٍ

به سفاقت و نادانی کشتند

without having any knowledge

وَحَرِّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً

و آنچه را که خدا نصیبشان کرد با افترا به خدا
and forbidden something God has provided them with,

عَلَى اللَّهِ

حرام شمردند زیانکارند.

have lost out through inventing things about God;

قَدْ ضَلُّوا

اینان سخت گمراه شدند
they have gone astray

وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ^ع ۱۴۰

و هدایت نیافتند. (۱۴۰)
and not accepted guidance. (140)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ

و او آن خدایی است که برای شما
He it is Who has produced gardens,

مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرِ مَعْرُوشَاتٍ

بستانها از درختان داربستی و درختان آزاد
both trellised and untrellised,

وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ

و درختان خرما و زراعتها که میوه و دانه‌های گوناگون آرند
and datepalms and field crops whose food [tastes] different,

وَالزَّيْتُونَ وَالرَّمَانَ

و زیتون و انار
as well as olives and pomegranates

مُتَشَابِهًا وَ غَيْرِ مُتَشَابِهٍ ج

و میوه‌های مشابه و نامشابه آفرید.
which are so alike and yet so unlike!

كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ

شما هم از آن میوه‌ها هر گاه برسد تناول کنید
Eat some of their fruit as they ripen,

وَأَتُوا حَقَّهُ وَيَوْمَ حَصَادِهِ ز

و حق آن را (زکات فقیران را) در روز درو و جمع آوری آن بدهید
and give away whatever they ought to on their harvest day.

وَلَا تُسْرِفُوا ج

و اسراف نکنید،

Yet do not overdo things for

إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

که خدا مسرفان را دوست نمی دارد. (۱۴۱)

He does not love extravagant people. (141)

وَمِنْ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَشٌ ج

و از بعضی چهارپایان استفاده باربری و سواری کنید.

Some livestock is for transport and some meant for use at home.

كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ

از آنچه روزی شما کرده بخورید

Eat anything God has provided you with

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ج

و از پی اغوای شیطان نروید،

and do not follow in Satan's footsteps,

إِنَّهُ وَلَكُمْ

که او شما را
for he is

۱۴۲

عَدُوٌّ مُبِينٌ

دشمنی آشکار است. (۱۴۲)

an open enemy of yours. (142)

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ

(برای شما بندگان) هشت جفت، از جنس برّه دو صنف (نر و ماده)

Eight exist in pairs: two [pairs] of sheep

وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ط

و از جنس بز دو صنف (آفرید و حلال کرد).

and two of goats.

قُلْ ءَآلَ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْاُنْثَيَيْنِ

بگو: آیا از این دو جنس نر یا ماده یا بچه‌ای که

SAY: "Does He forbid both males or both females,

أَمْ أَشْتَمَلْتُ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ

در شکم ماده‌هاست کدام یک را خدا حرام کرده است؟

or what the females' wombs contain?

نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ

شما به من مدرک قطعی ارائه دهید

Inform me scientifically

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ١٤٣

اگر راست می گوئید. (۱۴۳)

if you are so truthful!" (143)

وَمِنْ الْأَبِلِ اثْنَيْنِ

و نیز از جنس شتر دو صنف (نر و ماده)

Camels also [come] in twos

وَمِنْ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ط

و از جنس گاو دو صنف (آفرید و حلال نمود).

and cattle in twos.

قُلْ ءَآلَ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْاُنْثَيَيْنِ

به آنها بگو: آیا از این دو جنس نر یا ماده

SAY: "Did He forbid both males or both females,

أَمْ اِشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ

یا بچه‌ای که در شکم ماده‌هاست

or what both females' wombs contain?

أَرْحَامُ الْأَنْثِيِّينَ زَامَ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ

کدام را حرام کرده است؟ مگر شما حاضر بودید که خدا

Were you witnesses when God instructed you

إِذْ وَصَّيْكُمْ اللَّهُ بِهَذَا ج

بر این حرمت به شما توصیه نموده؟

concerning this?"

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ

کیست ستمکارتر از آن کس که به خدا

Who does more harm than someone who invents a lie about God,

كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ط

دروغ بست تا به جهل خود مردم را گمراه کند؟!

so he may lead mankind astray without having any knowledge?

إِنَّا لِلّٰهِ

البتہ خدا

God

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ^ع ۱۴۴

ستمکاران را هدایت نخواهد کرد. (۱۴۴)

does not guide wrongdoing folk. (144)

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا

بگو: در احکامی که به من وحی شده من چیزی را که

SAY: "I do not find anything forbidden in what has been revealed

عَلَىٰ طَائِعٍ يَطْعَمُهُ

برای خورندگان طعام حرام باشد نمی یابم

to me for anyone needing to eat something,

إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيِّتَةً

جز آنکه میته باشد

unless it is something that has died [by itself]

أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ

یا خون ریخته (جهنده) یا گوشت خوک

or it is blood which has already been shed, or pork —that is so filthy!—

فَإِنَّهُ وَرِجْسٌ أَوْ فِسْقًا

که پلید است و یا حیوانی که
or a sinful offering that has been consecrated to

أَهْلٍ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ

بدون ذکر نام خدا از روی فسق و نافرمانی ذبح کنند. و (درهمین ها که حرام شده)
something besides God.

فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ

هرگاه کسی به خوردن آنها مضطر گردید صرف کند، در صورتی که از روی ستم

Concerning anyone who is obliged to do so, without either meaning to disobey

فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۱۴۵

و از راه تعدی (از فرمان خدا) نباشد، همانا خدای تو بسیار بخشنده و مهربان است. (۱۴۵)

nor exceeding his [barest] needs, your Lord is Forgiving, Merciful. (145)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا

و بر یهودان،

We have forbidden those

حَرَمْنَا كُلَّ ذِي ظَفَرٍ

هر حیوان ناخن دار

who are Jews everything having a claw,

وَمِنَ الْبُقَرِ وَالْغَنَمِ

و از جنس گاو و گوسفند نیز
and in the case of cattle, sheep and goats,

حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شَحُومَهُمَا

پیه آنها را حرام کردیم
We have forbidden them their tallow,

إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا

مگر آنچه در پشت آنهاست
unless it is located in their backs

أَوْ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ

یا به بعض روده‌ها یا به استخوانها آمیخته است.
or intestines, or what is mingled with their bones.

ذٰلِكَ جَزٰیْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ ز

آنها چون ستم کردند ما به آن حکم آنها را مجازات کردیم،

That is how We have rewarded them because of their insolence.

۱۴۶

وَ اِنَّا لَصٰدِقُوْنَ

و البته سخنان ما راست است. (۱۴۶)

We are Truthful; (146)

فَاِنْ كَذَّبُوكَ

پس اگر تو را تکذیب کنند
so if they should reject you,

فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ

بگو: خدای شما با آنکه دارای رحمت بی انتها است
then say: "Your Lord possesses boundless Mercy.

وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ

عذابش از بدکاران

His might will not be withheld

۱۴۷

عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

باز داشته نخواهد شد. (۱۴۷)

from criminal folk." (147)

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا

آنان که شرک آوردند خواهند گفت:

Those who associate [others in their worship of God] will say:

لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا

اگر خدا می خواست ما و پدرانمان

"If God had so wished, neither we

وَلَا ءَابَاؤُنَا

مشرک نمی شدیم

nor our forefathers would have associated [anything with Him]

وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ

و چیزی را حرام نمی کردیم.

nor have forbidden anything."

كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ

بدین گفتار، پیشینیان ایشان نیز تکذیب (رسل) کردند

Even so did those before them reject [Us]

حَتّٰى ذٰقُوْا بِاَسْنٰطِ

تا آنکه طعم عذاب ما را چشیدند.

until they tasted Our might.

قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ

بگو: آیا شما بر این سخن، مدرک قطعی دارید

SAY: "Have you (all) any knowledge?"

فَتُخْرِجُوهُ لَنَا

تا به ما ارائه دهید؟

Then bring it here for us!

إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ

همانا شما پیروی جز از خیالات باطل نمی‌کنید

Why, you only follow conjecture;

وَأِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

۱۴۸

و جز به گزافه و دروغ سخن نمی‌گویید. (۱۴۸)

you are merely guessing!" (148)

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ز

بگو: برای خدا حجت بالغه و رساست،

SAY: "God holds the convincing argument;

فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ ۱۴۹

اگر می خواست همه شما را هدایت می کرد. (۱۴۹)

if He so wished, He would have guided every one of you." (149)

قُلْ هَلْ مَشْهَدٌ لَّكُمْ الَّذِينَ

بگو: گواهان خود را بیاورید بر اینکه

SAY: "Produce your witnesses

يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا

خدا این را و آن را حرام کرده.

who will testify that God has forbidden this!"

فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ ج

پس هر گاه گواهی دادند (چون دروغ می گویند) تو با آنها گواهی مده
 If they so testify, still do not testify along with them

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ

و پیروی مکن از هوای نفس آنها
 nor follow the whims of those

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

که آیات خدا را تکذیب کردند و به قیامت ایمان نمی آورند
who reject Our signs and do not believe in the Hereafter.

بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۱۵۰

و برای خدای خود همتا قرار می دهند. (۱۵۰)
They make all things equal to their Lord! (150)

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ

بگو: بیایید تا آنچه خدا بر شما حرام کرده همه را بر شما

SAY: "Come close, I will recite what your Lord has forbidden you:

عَلَيْكُمْ إِلَّا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا

بخوانم، و آن اینکه به هیچ وجه شرک به خدا نیاورید،

Do not associate anything with Him;

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ز

و به پدر و مادر احسان کنید،

And [show] kindness towards both [your] parents.

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ

و دیگر اولاد خود را از بیم فقر نکشید،

Do not kill your children because of poverty;

نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ

ما شما و آنها را روزی می دهیم،

We shall provide for you as well as for them.

وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا

و دیگر به کارهای زشت آشکار و نهان

Do not indulge in shocking acts which you may practise either openly

وَمَا بَطْنٌ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي

نزدیک نشوید و نفسی را که خدا حرام کرده (محترم شمرده)
or keep secret. Do not kill any person whom God has forbidden,

حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ج

جز به حق به قتل نرسانید.
except through [due process of] law.

ذٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهٖ

خدا شما را به این اندرزها سفارش نموده،

He has instructed you in this

۱۵۱

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ

باشد که تعقل کنید. (۱۵۱)

so that you may use your reason. (151)

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي

و هرگز به مال یتیم نزدیک نشوید جز به آن وجه که

Do not approach an orphan's estate before

هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ

نیکوتر است تا آنکه به حدّ رشد و کمال رسد.

he comes of age, except to improve it.

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ

و به راستی و عدالت،

Grant full measure

وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ

کیل و وزن را تمام بدهید.

and weight in all fairness.

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ز

ما هیچ کس را جز به قدر توانایی او تکلیف نکرده ایم.

We do not assign any person to do more than he can cope with.

وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ز

و هر گاه سخنی گویید به عدالت گرایید هر چند درباره خویشاوندان باشد،

Whenever you speak, be just even though it concerns a close relative.

وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوفُوا ذَلِكُمْ

و به عهد خود وفا کنید. این است
Fulfil God's agreement. Thus has

وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ١٥٢

سفارش خدا به شما، باشد که متذکر و هوشمند شوید. (۱۵۲)
He instructed you so that you may bear it in mind. (152)

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا

و این است راه راست من،
This is My Straight Road,

فَاتَّبِعُوهُ

از آن پیروی کنید
so follow it

وَلَا تَتَّبِعُوا السَّبِيلَ

و از راههای دیگر که
and do not follow [other] paths

ج فَتَفَرِّقَ بَيْنَكُمْ عَنِ سَبِيلِهِ

موجب تفرقه شما از راه اوست متابعت نکنید.
which will separate you from His path.

ذٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهٖ

این است سفارش خدا به شما،

Thus has He instructed you

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۱۵۳

شاید پرهیزکار شوید. (۱۵۳)

so that you may do your duty. (153)

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا

آن گاه به موسی کتاب دادیم برای تکمیل

Then We gave Moses the Book as a fulfilment for someone

عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا

نفس هر نیکوکار و برای تفصیل

who acts kindly, and an analysis of everything,

لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً

و بیان حکم هر چیز و برای هدایت و رحمت بر خلق،
as well as for guidance and mercy

لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

۱۵۴

باشد که (مردم) به لقاء خدا ایمان آورند. (۱۵۴)
so they may believe about meeting their Lord. (154)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

و این (قرآن) کتابی است که ما با برکت و خیر بسیار فرستادیم،

This is a Blessed Book We have sent down,

فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

از آن پیروی کنید و پرهیزکار شوید، شاید مشمول مرحمت خدا گردید. (۱۵۵)

so follow it and do your duty so that you may receive mercy, (155)

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ

(قرآن را برای این فرستادیم) تا نگوئید تورات و انجیل

lest you say: "The Book was sent down

عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا

تنها بر دو طایفه یهود و نصاری پیش از ما فرستاده شد

to only two factions before us.

وَإِن كُنَّا

و ما از تعلیم

We have been unaware

عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

۱۵۶

درس (کتابهای الهی) آنان غافل و بی بهره ماندیم. (۱۵۶)
of what they study." (156)

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ

یا گوئید: اگر کتاب بر ما فرستاده می شد

Or you may say: "If the Book had been sent down to us,

لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ

ما بهتر از آنان به راه هدایت می شتافتیم.

We would be better guided than they are."

فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

پس به شما هم از طرف پروردگارتان

Evidence has now come to you from your Lord,

وَهْدًى وَرَحْمَةً

حجت آشکار و هدایت و رحمت رسید،

as well as guidance and mercy.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ

اکنون کیست ستمکارتر از آن که آیات الهی را تکذیب کند

Who is more in the wrong than someone who rejects God's signs

وَصَدَفَ عَنْهَا ط

و از آنها روی گرداند؟!

and even evades them?

سَنَجْزِي الَّذِينَ

به زودی آنان را که
We will reward those

يَصْدِفُونَ عَنَّايَاتِنَا

از آیات ما روی گردانیده و مخالفت کنند
who evade Our signs

سُوءَ الْعَذَابِ

به عذاب سخت مجازات کنیم
with the worst torment

بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

به کیفر آنکه از آیات ما اعراض می کردند. (۱۵۷)
because they have acted so evasive. (157)

هَلْ يَنْظُرُونَ

آیا (منکران) انتظاری دارند

Are they only waiting

إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ

جز آنکه فرشتگان (قهر) بر آنها درآیند

for angels to come to them

أَوْ يَأْتِي رَبُّكَ

و یا (امر) خدا (و یا قضای الهی) بر آنان فرا رسد
or for your Lord to arrive,

أَوْ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ط

(و همه هلاک شوند) یا برخی دلایل و آیات خدا آشکار شود؟
or for some of your Lord's signs to come?

يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ

روزی که بعضی آیات (قهر) خدای تو بر آنها برسد
 On the day when some of your Lord's signs arrive,

لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا

آن روز هیچ کس را ایمانش نفع نبخشد
 belief in them will not benefit any person

لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ

اگر قبل از آن ایمان نیاورده
who has not believed in them already,

أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا ط

و یا در ایمان خود کسب خیر و سعادت نکرده باشد.
nor earned some good through his [profession of] faith.

قُلِ اَنْتَظِرُوْا اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ

بگو: شما در انتظار (نتیجه اعمال زشت خود) باشید ما هم در انتظار هستیم. (۱۵۸)

SAY: "Wait; we too are waiting!" (158)

اِنَّ الَّذِیْنَ فَرَّقُوْا دِیْنَهُمْ

آنان که دین را پراکنده نمودند

Concerning those who permit divisions in their religion

وَكَانُوا شِيعًا

و (در آن) فرقه فرقه شدند
and form sects,

لَسْتُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ج

(چشم از آنها بیوش) چنین کسان به کار تو نیابند،
you should have nothing to do with them in any way.

إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ

(و از دست آنها غمگین مباش که مجازات) کار آنها با خداست

Their case rests entirely with God;

ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ ١٥٩

و بعد از این به آنچه می کردند آگاهشان می گرداند. (۱۵۹)

soon He will notify them about whatever they have been doing. (159)

مَنْ جَاءَ بِحُسْنَةٍ

هر کس کار نیکو کند

Anyone who comes with a fine deed

فَلَهُ عَشْرٌ مِثْلِهَا

او را ده برابر آن خواهد بود

will have ten more like it,

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ

و هر کس کار زشت کند به قدر کار زشتش

while anyone who comes with an evil deed will only be rewarded

۱۶۰

إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

مجازات شود و بر آنها اصلاً ستم نخواهد شد. (۱۶۰)

with its like; they will not be treated unjustly. (160)

قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي

بگو: محققاً مرا خدایم

SAY: "As for me, my Lord has guided me

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

به راه راست هدایت کرده،

along a Straight Road,

دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيفًا ج

به دینی استوار، همان آیین پاک ابراهیم

[leading to] an established religion, the creed of Abraham the Enquirer.

وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۶۱

که وجودش از لوث شرک و عقاید باطل مشرکین، منزّه بود. (۱۶۱)

He was no associator." (161)

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ

بگو: همانا نماز و طاعت و تمام اعمال من و حیات و ممات من
 SAY: "My prayer and my devotion, my living and my dying,

وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۶۲

همه برای خداست که پروردگار جهانیان است. (۱۶۲)
 (all) belong to God, Lord of the Universe; (162)

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ

که او را شریک نیست و به همین (اخلاص کامل) مرا فرمان داده‌اند
no associate has He, with that am I commanded,

وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۱۶۳

و من اول کسی هستم که تسلیم امر خدایم. (۱۶۳)
and I am the first of the Muslims." (163)

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا

بگو: آیا غیر از خدا را به ربوبیت گزینم

SAY: "Should I seek some other lord than God,

وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ

در صورتی که خدا پرورنده همه موجودات است؟

while He is Lord of Everything?

وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا

و هیچ کس چیزی نیندوخت مگر بر خود،

Each soul is responsible only for its own self,

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

و هیچ نفسی بار (گناه) دیگری را بر دوش نگیرد.

while no burdened [soul] shall bear another's burden.

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ

سپس بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان است و او شما را
Soon your return will be unto your Lord, so He may advise you

بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

به آنچه خلاف در آن می‌کردید آگاه خواهد ساخت. (۱۶۴)
concerning whatever you have been differing over. (164)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ

و او خدایی است که شما را جانشین
"He is the One Who has placed you

خَلَائِفَ الْأَرْضِ

گذشتگان اهل زمین مقرر داشت
as overlords on earth

وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ

و رتبه بعضی را از بعضی بالاتر قرار داد تا شما را در آنچه
and raised some of you higher than others in rank so He may

لِيَبْلُوكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ

به شما داده (در این تفاوت رتبه‌ها) بیازماید،
test you by means of what He has given you.

إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ

که همانا خدا زود کیفر

Your Lord is Swift in punishment;

وَأِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

۱۶۵

و بسیار بخشنده و مهربان است. (۱۶۵)

yet He is Forgiving, Merciful." (165)

Negaresh Asan

easy.reading.quran

negaresh.asan

negareshasanpub

www.negaresh-asan.ir

نِگارِش
آسان